

I

Satu pyyhkäisi hätäisesti kämmenellään nenän vierustaan kihonneita hikipisaroita, sulki silmänsä ja taivutti päänsä taaksepäin. Hän painoi Umutia syvemmälle sisäänsä, työnsi, keinutti, puristui tiukemmin miehen ympärille, tunsi vahvan elimen sisällään ja löysi rytmin. Umutin kädet vetivät häntä lantiosta, painoivat vaativasti omakseen. Satu värisi, kurottautui kohti orgasmia. Hän halusi Umutin, halusi.

Rukouskutsu rämähti kaikumaan moskeijan kaiuttimista. Umutin keho valahti voimattomaksi, hän päästi irti Sadusta ja nosti käsivarren silmiensä suojaksi. Imaamin ääni sivalsi myös Satua, pakotti nousemaan. Hän hivuttautui Umutin päältä ja veti lakanan peitokseen.

Keskipäivän rukoushetki muistutti alkaneesta paastokaudesta. Uskonnon kiellot valloittivat makuuhuoneen, syöpyivät heidän elämäänsä. Päiväsaikaan rakasteleminen oli syntiä. Silloin piti kilvoitella, olla hyvä muslimi. Illalla auringon laskettua sai rakastaa, jos oli naimisissa. He eivät olleet ja eivät ehkä koskaan olisikaan.

Satu sipaisi miehen kättä.

”Askim, älä välitä rakkaani.”

Umut ei vastannut, ei katsonut häntä, ei hievahtanutkaan. Myös miehen rannekellon viisarit hakkasivat paikoil-

laan, takertuneena rukoushetkeen. Lapsena kirkonkellot olivat pakottaneet hänet kirkkoon, istumaan äidin viereen. Pappi pauhasi synnistä ja häpeästä, äiti puristi virsikirjaa käsissään ja katsoi syyttävästi. Häntä, lastaan.

Satu halusi nousta, mutta jäi miehen viereen. Odotti, että Umut kääntyisi, ottaisi syliinsä.

Lehmus pilkotti päiväverhon raosta, kevään valossa puu hehkui helakan vihreänä. Hän tunsu kanelilla maustetun lehmusteen maun selkeänä suussaan. Talvella hän oli juonut sitä kannukaupalla pitääkseen kiviseinien koleuden loitolla.

Kadun äänet levittäytyivät asuntoon keittiön avoimesta ikkunasta. Satu yritti erottaa kauempana sijaitsevan Sankiyedim moskeijan imaamin heleän kutsun, mutta iltapäivän hälinä ja lähi moskeijan imaamin möreä ääni peittivät sen alleen. Aikaisin aamulla, kun Istanbulin kiihkeys ei ollut vielä täyttänyt katuja ja toreja, rukouskehotukset kuulostivat kauniilta, kuin kuorolaulua, jossa eri äänet täydensivät toisiaan.

”Teen vähän teetä”, Satu ponnisti pystyyn ja keräsi vaatteensa lattialta.

Umut mutisi, nyt seinään päin kääntyneenä, menevänsä kohta suihkuun.

Viimeisen kotitehtävän, Minäkuvan, otokset olivat laatikossa olohuoneen pöydällä. Satu tarkisti, että pöytä oli puhdas ja asetti huolellisesti kopioidut suurennokset järjestykseen.

Hän oli kamppailnut niiden kanssa. Tukholmassa hän oli valokuvannut esineitä, etsinyt niihin parhaita kuvakulmia ja myyvää valaistusta, sitähän mainostoimistoja palvelevalta kuvaajalta odotettiin. Nyt hänen oli pitänyt kertoa itseltään. Ensimmäiset kuvat opettaja oli heittänyt roskiin.

”Näissä näkyy pintaa, ei mitään syvempää!”

Satu oli istunut kameran vieressä tunteja, miettinyt, nojannut päätään jalustaan, ja tuntenut paniikin nousevan. Minäkuvat olivat sitten tulleet uniin, herättäneet ja vaatineet toteutumista.

Ensimmäisessä kuvassa negatiivien päällekkäisvalotus loi ehkäisy pillereistä hohtavan sädekehän hänen päänsä ympärille. Hän oli joutunut tekemään useita kopioita ennen kuin kehä hohti viattomuuden valoa kuin Neitsyt Marian kuvissa.

Toisessa kuvassa hän keinutti korkealla ilmassa Umutin pikkusiskolta lainattua vauvanukkeä. Pitkä valotusaika oli hidastanut liikkeen epätarkkojen kasvojen kaareksi. Hän oli tehnyt lisää lapsikuvia, kokeillut useita vaihtoehtoja: Rajannut kuvan niin, että käsien hellivä liike jäi tärkeimmäksi, polvistunut rukousasentoon nuken eteen, käynyt makuulle sen viereen. Lopulta hän oli heijannut nukkea sylissään.

Siinä asennossa hän istuu kauan, tuntee pienen kehon lämmön itseään vasteen, nuuhkii makeankirpeää vauvan hajua ja pyyhkii varovasti kuivunutta maitoa sen poskelta. Levollisena hän katsoo nukkuvaa lasta.

Satu käänsi päänsä pois, hänen oli vaikea katsoa kuvaa, vaikka se oli sarjan paras. Illuusio täyttymyksestä satutti.

Kolmannessa kuvassa köysi kahlitsi hänet mieheen, jonka kasvoja ei näkynyt. Mies pingotti köyttä kireäksi, tavoitteli hänen kameraansa. Satu tiesi, että mies rikkoisi sen, jos yltäisi siihen.

Selim oli katsonut pitkään kuvaa luokkahuoneen pöydällä ja kysynyt viimein, että oliko hän ajatellut köysimiehen Umutiksi. Ei hän sitä niin ollut ajatellut. Kuva symbolisoi sitä, miten muut miehet olivat hänen elämänsä ohjanneet,

Umut on ihan eri juttu, hän oli selittänyt. Olisi kai pitänyt lisätä, että hän oli antanut miesten määrätä elämästään, niin kiihkeästi hän oli etsinyt kiintopistettä olemiselleen.

Satu kokosi kuvat ja laittoi ne piiloon lehtikasan alle kuullessaan Umutin avaavan kylpyhuoneen oven. Hän ei halunnut näyttää näitä kuvia miehelle, ei ainakaan vielä.

”Kulta, tuotko puhtaan pyyhkeen.”

Umutin märkä pää työntyi ulos höyrypilven kehystämänä. Ahdas huone muuttui aina saunaksi miehen pitkäkäsi venyvien suihkujen aikana. Ei Umut, eipä juuri kukaan muukaan istanbulilainen, ajatellut kaupungin rajattuja vesivarastoja, ei muistanut päiviä kun hanasta ei tullut pisaran pisaraa.

Satu ojensi pyyhkeen ja jäi oven rakoon seuraamaan Umutin energistä kuivaamista, kateellisena froteelle, joka sai tuntea lämpimän, puhtaan ihon kosketuksen. Äkkiä mies kääntyi ja hieroi märkää tukkaansa Sadun kasvoihin.

”Älä, kastun ihan kokonaan!” Satu valitti, muttei vetäytynyt pois, vaan jäi siihen, lähelle. Umut kuivasi varovasti hänen kasvonsa, karkotti rukouskutsun mukanaan tuomaa pahaa oloa. Satu painoi päänsä tämän olkaa vasten ja Umut silitti rauhallisesti hänen hiuksiaan. He lepäsivät siinä, kuroivat kiinni välimatkaa. Hän, maailmaa nähnyt nainen ja Umut, perinteiden sitomana kasvatettu nuori mies.

Keittiössä vesi oli kiehunut melkein tyhjiin. Keittimen liekki lepatti, pullon kaasu oli taas ehtymässä. Olisi pitänyt alun perin ostaa isompi pullo, vaikka se maksoikin enemmän. Satu otti kaapista Mustanmeren vehreillä vuorilla kasvatettua teetä. Hän joi sitä Tsernobylin uhallakin. Neljä vuotta sitten tuulet olivat tuoneet mukanaan onnettomuuden saasteet, eivätkä säteilyarvot olleet siitä laskeneet.

Vain rikkailla oli varaa olla peloissaan ja ostaa takuupuhdasta Liptonia. Teenjuonti oli hänen solidaarisuuden osoituksensa Turkin miljoonille köyhille.

Hän nojautui ulos avonaisesta ikkunasta ja tarjosi kasvonsa auringolle. Ikkunan alapuolella hedelmäkauppias asetteli mansikoita kauniiksi pyramideiksi jo kauan sitten liikenteestä poistetun Volkswagen-pickupin lavalle.

”Mitä kuuluu Hasan-bey?”

”Kiitos hyvää”, mies tervehti nostamalla kauhtunutta lippalakkiaan ja levitti hehkuvat kirsikat huolellisesti mansikoiden ympärille. Kuvasta tulisi kaunis, miehen hellä, rypyinen käsi hehkeän punaisten marjojen ympäröimänä.

”Ihanaa, että on kevät. On helpompi hengittää vai kuinka?” Satu jatkoi.

Talvisin kostea, pakokaasun ja noen kyllästämä ilma roikkui raskaana Fatihin yllä ja hiilikaminoiden käry työntyi joka soppeen vetistäen silmät ja saaden ihmiset köhimään. Pahimpina saastepäivinä Hasanin astmaisen hengityksen pihinä oli kuulunut sisälle asti. Köyhällä ei ole varaa sairastaa, kauppias oli vastannut kun hän oli patistanut miestä kotiin lepäämään.

”Kyllä neiti, kevät tuntuu oikein hyvältä vanhoissa luisa. Saisiko olla jotakin?”

”Laita pussillinen mansikoita ja myös kirsikoita. Piipahdan kohta hakemaan.”

Umut sulki varovasti kylpyhuoneen ja makuuhuoneen ovet perässään. Ei kai halunnut kauppiiaan kuulevan, että oli Sadun luona.

Satu nosti teekannun sanomalehden päältä. Pohjan kosteus oli piirtänyt etusivulle ympyrän, jonka sisälle oli jäänyt sana kurditerroristi. Hurriyet-lehden otsikko julisti terroristien asekatkón löytymisestä Diyarbakirissa. Kuvassa yhdek-

sän nuorta miestä seiso kasvot seinään päin, kädet käsirau-
doissa selän takana.

Satu kurkotti sokeripussia yläkaapista, muttei ylettynyt. Voipuneena hän vajosi jakkaralle. Hän ei ollut saanut lainaa jatko-opiskelua varten. Stipendi riittäisi vielä täksi kuuksi, ja ilman rahaa hän ei voisi jäädä Istanbuliin. Kun paasto loppuisi, hänen rahansakin olisivat loppu, ja hänen olisi päätettävä mitä tehdä. Tukholmassa olisi työpaikka, mutta haluaako hän sinne takaisin.

Satu veti verhot aukinaisen ikkunan eteen. Kiinalaiset kohokuviomiehet jäivät keinumaan ilmavirtaan. Peter oli ostanut verhot käydessään Istanbulissa ensimmäistä kertaa. Niitä voisi käyttää vaikka mökillä sitten myöhemmin, mies oli sanonut. Sitten myöhemmin, sitten kun Satu palaisi takaisin Tukholmaan, takaisin kotiin, takaisin Peterin luokse.